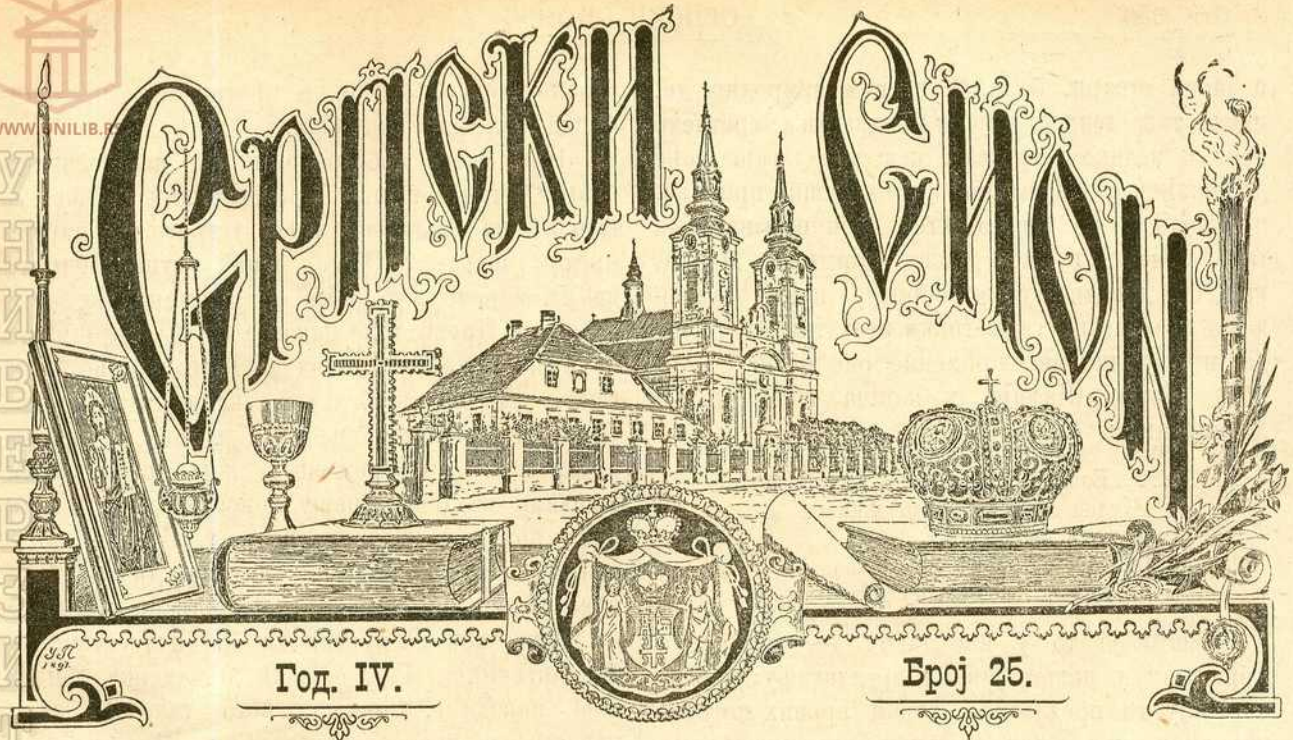

WWW.NILIB.P

У
Н
И
В
Е
Р
С
К
А
Б
И
О
Т
Е
К
А

Год. IV.

Број 25.

НЕДЕЉНИ ЛИСТ ЗА ЦРКВЕНО-ПРОСВЕТНЕ И АВТОНОМНЕ ПОТРЕБЕ
СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ МИТРОПОЛИЈЕ КАРЛОВАЧКЕ.

СА БЛАГОСЛОВОМ СВЕТОГ СИНОДА.

ВЛАСНИК:

УРЕДНИЦИ:

Њ. Светост Српски Патријарх Георгије.

Протојереј Јован Јеремић и Сава Петровић.

У Новом Саду у недељу 19. јуна 1894.

ФОНД СВ. САВЕ, А НЕ ШКОЛСКА МАТИЦА.

Носле прогласа срп. прав. народно-црквеног школског савета српском народу у митрополији карловачкој, у коме се исти позива да по могућности потпомогне фонд св. Саве за помагање српских народних основних школа, кога је основала дарожљива српска меценатска рука Његове Светости Патријарха Георгија са својим знатним првим улогом од 10.000 фор; — изишла је, у 52-гом броју овогодишњег „Србобрана,“ отпорука г. Синише. У тој отпоруци г. писац, после уводног кратког резонувања и дефиновања опћег појма о фонду, те мало сувише несимистичког расматрања „силнијех невоља што их са нашијем фондовима имамо“, а на посе са Текелијанумом, који данас, јер се „угарска влада држи мртвог слова Текелијине посветнице“, сасвим контрарно мисли великог теста-тора, „пригони Србе силом на мађаризацију“, и најзад, после питања: шта се може учинити

са каматама фонда св. Саве? и одговора, који гласи: ништа! — износи свој протупредлог, у коме предлаже, да се напусти фонд св. Саве, па да се оснује Српска Школска Матица или Задруга по образцу Deutscher Schulverein-a, Česka ustredny matice školska, или Katolischer Schulverein.

Пре него што одговоримо г. Синиши, зашто се не можемо са овим његовим протупредлогом спријатељити и сложити, рећи ћемо коју уопште о јавном предлагању код нас Срба.

Ко је пратио културни живот оностраног Српства, тај ће морати признати, да смо при сваком народном подuzeћу и радњи обиловали са — лепим предлозима. Да не захватамо на даље ни шире, сетимо се само Бранковог преноса. Колико ту беше лепих предлога у разном правцу?! И после те леше црте нашег народа, која доказује заинтересованост индивидуализма у изобиљу и заузимања за опште

и јавне ствари, било би сасвим природно, да, после тако лепог и многог предлагања, сретнемо лепе и велике резултате, кад предлагање дође до извођења. Објективни судија наших прилика, на жалост, не би то хтео увек признати да тако бива код нас. Какав практични Немац, кад би доводио у пропорцију наше одушевљено предлагање са његовим резултатима тешко да не би на нас применио оне познате стихове Мирзе Шафије, у којима шиба празно диванисање :

..... Баш по души — па куд пукло :
 „Чудна ми је мудрост њина,
 Ја у мало не задрема', —
 Јер све чујем клевет млина,
 Али брашна, — брашна нема!“

Зашто је то у нас тако? — Зар нема „брашна“ у нашем јавном предлагању; зар не погађају ти предлози у живац правих потреба народних, кад је тако краткотрајно одушевљење и одазив у нашега народа за њих? Јесу ли ту криви сами предлози, или је ту и твоје кривице, српски народе мој?!

Да одговоримо на горња питања, хоће се свестране студије наших политичких, финансијалних, социјалних и просветних прилика, за коју овде није ни места ни времена, те ћемо прећи преко њих, пошто смо само константовали неоспорни факат њихове екзистенције.

Далеко је од нас мисао, да идентификујемо већ споменути протупредлог г. Синише са онима пролазним предлозима и протупредлозима у нашој журналистици, који се предлажу тек само ради тога, да се нешто предлаже. На против, ми смо уверени, да је тај протупредлог у прилог Српској Школској Матици диктовало у перо честитога г. Синише његово патриотско убеђење, да ће се на тај начин лакше оправити оронула зграда српских православних основних школа, а, где је нужде, и нова саградити. И ми, држећи се принципа, да ваља штовати свачије уверење, респектујемо и патријотску добру намеру његова протупредлога, али не можемо да нађемо у њему практичне

стране, која би за њ, а против већ основаног фонда св. Саве говорила.

Пре свега, обазремо ли се на посвудно очајно стање наших православних основних школа, па онда на многе устремљене навале против њих, то ћемо одмах бити на чисто, да им морамо што брже са јаком помоћу прискочити. Према томе наше је мњење, да никако не беше практично, кад је Његова Светост у Својој спасоносној мисли засновала фонд св. Саве, подељивати мњења и духове са протупредлогом, јер угроженост, која прети нашим школама захтева: нашу консолидовану и што бржу помоћ и потпору. А по г. Синиши предложена Српска Школска Матица, држимо, да нема никако практичније предности пред фондом св. Саве, већ на против да би била у многоме непрактичнија. Све бојазни и замерке фонду, које наводи г. Синиша, исто тако се даду навести и против његове Срп. Школске Матице. Он се највише боји ингеренције и воље државне власти. А са каквим би се грудобраном његова Матица могла против дохвата те ингеренције и воље обезбедити? Та сви знамо судбину словачке Матице. Сила је право — томе нас учи искуство наших дана.

Но права Ахилова пета сваке Српске Матице била би: неистрајност наша у прилагању. Ово је аксијом, те га не треба доказивати, јер га доказаше сва наша подузећа са општим прилагањем. Па како би се знао и могао удезити рад са таким капиталом, који сваке године пада и скаче као — бурзини папири. Не, — Матица није за нас!

Његова Светост је добро о свему размислила пре него што се решила за фонд и основала га. Па манимо се сада нових планова и предлагања, јер: дванаести је час, да школи својој помогнемо. Радимо сваки у своје куту, да се што јаче оснажи тај фонд, који — хвала Његовој Светости — већ постоји, а који нам је потребан као очњи вид, јер условљава нашу народну екзистенцију. На сложан посао, па да нас види Бог!

И. Ш.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

БЕСЕДА У ТРЕЋУ НЕДЕЉУ ПОСЛЕ ДУХОВА.

(Ев. од Мат. IV. 22—33).

По руском од Григорија Стајића, свештеника у Мокрици.

Данашњим евангелијем, напомињући нам, да осим тела, које пропада, имамо и бесмртну душу, намераваше Богочовек, да нас одврати од служења материји и да нас узвиси до тога, да служимо Богу, од кога зависи наша права срећа.

Па потрудимо се сви, да из данашње поуке користи извучемо, јер, на жалост, сви ми више или мање заборављамо, да смо дужни пре свега пажњу нашу обратити на то, да душу своју побожношћу и врлином украсимо; огрезли смо у материјализму и, забављени бригама земаљским, далеко смо од тога, да Богу служимо и да спасоносне његове заповеди испуњавамо. И ето за то друштво страда, немоћно је и незадовољно!

„Свѣтилникъ тѣлѣ есть око“ рекао је данас Исус, те, ако око твоје буде тамно, то ће и све тело тамно бити, и онда ћемо се лако, блудећи по тами, хиљадама опасности извргнути.

Зато, старајмо се да душу своју просветимо, јер је она око, она је светилник, који осветљава и руководи сав живот наш. Ако светлост истине, божанска светлост хришћанства, не осветљава душу нашу, ако побожност, правичност и друге врлине хришћанске не сјају у срцима нашим, него у њој влада тама, неваљалство, мрачна злоба, то ће и сва дела наша бити мрачна, а сав наш живот биће несретан.

„Никтоже можетъ двѣма господинома работати“ рекао је још Исус. И заиста: ко може служити с једне стране Богу истине, правичности, љубави и доброте, а с друге — „мамону“, или богу материје, богатства, задовољства, лажи, себичлука и рђавштине?

Истинити Бог жели да су слуге његове милостивог срца, да су добри и пуни врлина и да се врлинама тим к небу узвисују; а „мамон“ жели, да они буду зли, себични, немилостиви, лакоми, да се даве у материјализму и да се насладама клањају!

С тога је немогуће љубити у истини свевишњег Бога и клањати му се, немогуће је бити прави хришћанин, живети сретно и ко-

ристити се узајамном љубављу све дотле, докле смо себични, среброљубиви, лакоми, завидљиви, докле год волимо раскош и док се клањамо мамону и материји.

Не треба дакле да сујетна, пролазна, непостојана и лажна блага овога света привезу себи ум наш и срце наше и не треба да нас богатство, гиздање, телесна увесељења, слава и честољубље одврати од службе Богу небесноме, од пута врлине и праве среће.

За то је и казао данас Исус: „не пецѣтесѣ дѣшею кашею, что ѣсте, или что пѣете: ни тѣломъ кашимъ, во что оклечетесѣ.“ Све то долази на друго место, јер се тела тиче, а нама је најглавнија наша бесмртна душа.

С тога, постарајмо се пре свега за њу, за душу нашу, да она буде пуна побожности, правде, љубави према добру и чињењу добра.

Баците поглед ваш, вели нам Исус, на оно што је око вас и дивите се свемогућству и бескрајном промислу превишњег Бога, и ви ћете веровати у њега, ви ћете га славити и клањати му се. Погледајте на птице небеске и дивите се, како њих преблаг и Бог храни, поји и одева.

Место да се дивите сјајној одећи Соломоновој, дивите се боље далеко сјајнијој одећи пољских кринова, а уједно се дивите и слави свемогућства божјег. Он се, по своме бескрајном старању и благодати својој, још из раније побринуо и за храну, и за одело и за све, без чега бити не можемо, па и сада се стара за нас исто тако благо и милостиво.

Истина је, да се од нас иште доста труда и посла, да задовољимо потребе телесне и душевне, за то и јесте уместан укор, што га је Исус дао онима, што су стајали цели дан без посла, — али је још више истина то, да, када се трудимо и радимо, да набављамо оно, што нам је потребно, то увек треба да смо надахнути побожношћу, правдом и љубављу према Богу и ближњем, да би свевишњи благословио дела и послове наше и својом милостивом десницом излио на нас своје божанске дарове.

У неваљалом и поквареном друштву нико

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

WWW.UNILIB.RS

и никада не може бити сретан. Усредсредите у друштву таком све вештине и све науке, скуpite у њега све благо Крезово, подајте му најслободније законе, дајте му најсилнију сувоzemну и поморску војску, но ако у друштву том и старешине и млађи имају покварену душу, ако су неваљали, неправедни, лажљиви, лакоми, завидљиви, честољубиви, себични, — нико, и опет велим нико, неће бити сретан у томе друштву, нико неће дане живота свега

сретно живовати, него ће друштво то, пре или после, поред свега нагомиланог блага, жалосно пропасти и постати на послетку гомила разбојника и злочинаца.

За то, старајмо се понајвише за душу своју, да она буде помоћу науке хришћанске пуна побожности, правде и врлине, јер ћемо само тако бити достојни благослова Господњег, и нама ће стајати на расположењу како земаљска, тако и небеска блага. Амин.

КОЛИКО НЕДЕЉА МОЖЕ БИТИ У ЈЕДНОЈ ПАСХАЛНОЈ ГОДИНИ?

Расправља : Југ Станикић, парох.

(Наставак).

Итање је: колико може бити недеља у једној пасхалној години; и то, колико може бити највише, а колико најмање. Пок. Шакрак тврдио је и доказивао, да „по пасхалији од почетка триода у једној години, до почетка триода у другој години може да протече кадшто н. пр. 55, а кадшто 49 недеља“ („Г. И.“ 1888. стр. 5.) Кашње је тврдио, да у једној пасхалној години може бити и више од 55 недеља, па и 57 недеља. По Шакраку би дакле у једној пасхалној години могло бити: најмање 49, а највише 57 недеља.

Г. Руварац је тврдио и доказивао, да у једној пасхалној години не може бити више од 55 недеља, и да је дакле то највећи број недеља у једној пасхалној години. Колико пак у једној пасхалној години може бити најмање недеља, о томе г. Руварац ништа не говори.

Да докаже, да у једној пасхалној години може бити доиста више од 55 недеља и да има баш и 57 недеља, пок. Шакрак позвао се на пасхалну годину 2191. (2., односно на спој пасхалних слова: А—Ђ. („Г. И.“, 1888. стр. 72.)

Г. Руварац рече, да је оно А погрешка. („Г. И.“ 1888. стр. 169.)

Је ли А погрешка или није, можемо се уверити рачуном: Кад је пасх. слово А, пасха пада 22. марта; кад је пак Ђ, онда је пасха 22. априла. Од 22. марта једне до 22. априла друге године — ако је година проста — има $365 + 31 = 396$ дана; $396 : 7 = 56$ недеља и 4 дана; је ли пак година преступна,

онда би било 56 недеља и 5 дана; другим речима: године 2192 падала би пасха у — четвртак односно у петак!!

Не обарајући онога, што се већ само собом обара, рећи ћу, да ни оне пасхалне године, на коју се пок. Шакрак позвао, нема 57 недеља. Из долње таблице дознаћемо са којим словом може бити у споју А, а са којим Ђ.

Но ако нема 57, можда може бити 56 недеља, а то је опет доказ, да у једној пасхалној години може бити више од 55 недеља.

Прегледао сам цео текући 14-ти круг година, т. ј. свих 532 године и нисам нашао ни једне пасх. године у којој би било мање од 50, а више од 55 недеља. Тврдња дакле пок. Шакрака, да у једној пасхал. години може бити и 49, а и више од 55 недеља, па чак и 57 недеља — не стоји.

Да не би когод од штованих читалаца овог цењеног листа помислио, е то беше грдан труд, да се томе хтело много времена: прегледати цео круг од 532 године и израчунати, колико у свакој пасхалној години има недеља — навешћу начин, којим сам и лако и брзо то дознао. То пак чиним због тога, да ако би који брат свештеник хтео видети и уверити се, јесам ли добро израчунао, колико у којој години недеља има, да би и он то брзо и лако дознати могао.

Исписао сам по реду пасхална слова; како свако слово означава један дан у месецу, када пасха пада, то сам код сваког слова означао место једним бројем, т. ј. испод сваког слова

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

ставио сам по један број, ево овако:

А	Б	В	Г	Д	Ђ	Ж	З	И	Ј	К	Л	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
М	Н	О	П	Р	С	Т	Џ	Ф	Х	Ц	Ѓ	
14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.		
Ч	Ш	Щ	Ъ	Ы	Ь	Ђ	Ю	Ж	Д			
25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.	35.		

За тим сам гледао, у каквим спојевима долазе пасхална слова. Са колико је број другог пасхалног слова већи или мањи од броја првог пасхалног слова, са толико дана пада пасха друге године касније или раније. Број који показује, за колико дана пада пасха друге године раније или касније, одузео сам, односно додао на број дана једне године, т. ј. од или на 365, односно 366. Остатак, односно збир чинио је износ дана дотичне пасхалне године; а тај број са 7 подељен казује, колико у тој пасхалној години има недеља. Но то ће све пример лепше и јасније рећи. Кад сам дознао колико недеља има у пасхал. години при оваком или онаком споју пасхалних слова, то — дошав до таког истог споја — нисам више рачунао, него сам петезима бележио, колико пута долази такав спој у једном кругу година. У доњој табели бројеви у рубрици поред спојева пасхалних слова, показују, колико пута долази дотични спој у једном кругу, т. ј. у 532 године.

У једној пасхалној години може бити: 55, 54, 51 и 50 недеља; пасхалне године са: 53 или 52 недеље — нема.

А ево у каквим спојевима долазе пасхална слова, и колико година има у пасхалној години при разним спојевима пасхалних слова, као и то, колико пута долази неки спој у целом кругу година, т. ј. у времену од 532 године. (Види: таблицу на стр. 390).

Пасхална слова дакле у наведених 120 спојева долазе; и то: спојева са 55 недеља у пасхалној години има	31
спојева са 54 недеље има	07
спојева са 51 недељом има.	43
и спојева са 50 недеља има	39
Свега 120	

Још каквих других спојева ја бар у књигама, које ми беху при руци, нашао нисам.

Пасхалних година са 55 недеља има .	175
пасхалних година са 54 недеље има .	21
пасхалних година са 51 недељом има .	200

Пренос . 396

и пасхалних година са 50 недеља има . 136

Свега 532

а 532 године чини један: круг година.

У оним пасхалним годинама, које имају 55 недеља, пасха друге године пада касније, и то: у простој години т. ј. кад је друга година проста — са 20 дана, а у преступној години са 19 дана, н. пр. спој А—Т1; број испод Т (20), већи је од броја испод А (1) са 19, а то значи, да оне године, када је пасхал. слово Т, пасха пада са 19 дана касније од оне године, када је пасхал. слово било А. Како је оне године, када је пасхално слово Т — „високосъ“ т. ј. преступна година, то ће се на 366 дана додати још 19 дана, и биће свега: 385; број дана подељен са 7 показује, колико у пасхалној години има недеља, дакле: $385 : 7 = 55$ недеља. Спој Н—Я; испод Н је број 15 испод Я је број 35; 35 је од 15 веће са 20. — Како Я није „високосъ“, то ће бити: $365 + 20 = 385$ дана = 55 недеља.

Да се тако може рачунати, т. ј. и не узимајући у обзир, ког месечног дана и месеца пада пасха кад је пасх. слово А, а ког месеца и дана, кад је пасх. слово Т, доказаћу, ако будем рачунао и са обзиром на месец и дан пасхе оба пасхална слова, односно обе године. Узету горње примере; дакле: А—Т1; пасх. слово А пасха пада 22. марта, пасх. слово Т пасха је 10. априла. Од 22. марта једне, до 22. марта друге године има — како је Т „високосъ“ — 366 дана; од 22. марта до 10. априла исте године има: 9 дана марта и 10 дана априла = 19 дана; $366 + 19 = 385$ дана = 55 недеља. — Н—Я: Н пасха 5. априла; Я пасха 25. априла; Я није „високосъ“, биће: $365 + 20 = 385$ дана = 55 недеља. (Код даљих примера рачунаћу само по првом начину, а ради краткоће и брзине поред споја пасхал. слова, стављаћу у заграда њихове бројеве.)

У оним пасхалним годинама, које имају 54 недеље, пада пасха друге године са 13 дана касније, н. пр. Ж—Т (7—20), биће дакле: $365 + 13 = 378 : 7 = 54$ недеље. — Овде не долази случај, да је друге године „високосъ“, с тога и не могу наводити таког примера.

У оним пасхалним годинама, које имају 51 недељу, пасха пада друге године раније, и то,

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А
Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

У ПАСХАЛНОЈ ГОДИНИ ИМА НЕДЕЉА:

Број	55		54		51		50	
	1	А—Т1	1	Ж—Т	3	К—Е1	1	О—А
2	А—У	3	С—У	3	К—Г	3	П—А1	1
3	Б—У1	2	И—Х	3	Л—Г1	2	П—Б	6
4	Б—Ф	6	І—Ћ	3	Л—Д	6	Р—Б1	2
5	Б—Ф1	2	Л—Ч	3	М—Д1	2	Р—В	6
6	Б—Х	6	Н—Щ	3	М—Ѓ	6	Г—Б1	1
7	Г—Х1	3	О—Ъ	3	Н—Ѓ1	3	Г—Г	6
8	Г—Ѓ	9			Н—Ж	9	Т—Г1	1
9	Д—Ѓ1	4			О—Ж1	4	Т—Д	6
10	Д—Ц	12			О—С	9	У—Д1	2
11	Ѓ—Ц1	4			П—С1	3	У—Ѓ	6
12	Ѓ—Ч	12			П—З	6	Ф—Ѓ1	1
13	Ж—Ч1	5			Р—З1	3	Ф—Ж	6
14	Ж—Ш	12			Р—И	9	Х—Ж1	1
15	С—Ш1	4			Г—И1	3	Х—С	3
16	С—Щ	9			Г—І	6	Ѓ—С1	1
17	З—Щ1	4			Т—І1	3	Ѓ—З	6
18	З—Ъ	12			Т—К	6	Ц—З1	1
19	И—Ъ1	5			У—К1	3	Ц—И	6
20	И—Ы	12			У—Л	9	Ч—И1	2
21	І—Ы1	4			Ф—Л1	3	Ч—І	6
22	І—Ь	9			Ф—М	6	Ш—І1	1
23	К—Ь1	3			Х—М1	3	Ш—К	6
24	К—Ѣ	9			Х—Н	9	Щ—К1	1
25	Л—Ѣ1	3			Ѓ—Н1	4	Щ—Л	6
26	Л—Ю	6			Ѓ—О	9	Ъ—Л1	2
27	М—Ю1	2			Ц—О1	3	Ъ—М	6
28	М—Ж	6			Ц—П	6	Ы—М1	1
29	Н—Ж1	2			Ч—П1	3	Ы—Н	6
30	Н—Д	3			Ч—Р	9	Ь—Н1	1
31	О—Д1	1			Ш—Р1	3	Ь—О	6
32					Ш—Г	6	Ѣ—О1	2
33					Щ—Г1	3	Ѣ—П	6
34					Щ—Т	6	Ю—Ш1	1
35					Ъ—Т1	3	Ю—Р	6
36					Ъ—У	9	Ж—Р1	2
37					Ы—У1	3	Ж—Г	6
38					Ы—Ф	6	Д—Г1	1
39					Ь—Ф1	2	Д—Т	3
40					Ь—Х	3		
41					Ѣ—Х1	1		
42					Ѣ—Ѓ	3		
43					Ю—Ѓ1	1		
Свега :		175		21		200		136

Примедба: Бројка (цифра) 1—један, стављена доле поред пасх. слова показује, да је те године „високоск“ т. ј. престоупна година, н. пр. у споју А—Т1 значи, да је друга година — које је године пасх. слово Т престоупна. —

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

кад је друга година проста са 8, кад је преступна са 9 дана; н. пр. К—В1 (12—3) биће дакле: 366—9=357 дана; 357:7=51 недеља. — Спој Г—Ѓ (32—24) — биће: 365—8=357 дана=51 недеља.

У оним пасхалним годинама, које имају 50 недеља, пада пасха друге године раније, и то, кад је друга година проста са 15, а кад је преступна са 16 дана; н. пр. спој

О—А (16—1) — биће 365—15=350 дана; 350:7=50 недеља. — Спој Я—С1 (35—19) — биће: 366—16=350 дана=50 недеља.

На крају ево и опет одговора на горње насловно питање: У једној пасхалној години може бити: 50, 51, 54 и 55 недеља; такове пак пасхалне године, у којој би било 52 или 53 недеље — нема. —

(Свршиће се.)

НА ВИДОВ ДАН.

Тропар св. кнезу Лазару.

За красотом небеснога царства —
Божје славе — пожудевши, Ти си
У земаљској угодно Творцу;
И предан Ти, поверени талант,
Око истог делајући лепо,
Удвостручен постаде у Тебе.
За тај дар си чинио подвиге,
Борио се до крви и смрти,
Па с тога си награду за боле,
Ка' мученик примио од Христа.
Моли Му се, да се они спасу,
Који хвалу поју Ти, Лазаре!

Кондак.

Браниоца, изредног ратника
За веру нам, непостидно вељег
Мученика за истину, правду,
Увек часно и као што треба
Твоје стадо узноси Тебека,
Вишњим Богом умудрени Свече!
Имајући приступа ка Христу
И слободе, побожност испроси
За све, који славу Ти одају,
Да појемо: Радуј се, Лазаре!
У помену свагда Те држимо.

Стихире.

Скупите се и приђите, верни,
У зборови, мудрога владара
Да песмама заједно шгујемо!
Он је вером уговео Богу,
Мучења се сподобио венцу,
Стан за живот с' анђелима доби.
Вашићемо љубављу ка Њему:

Ходи, стани, Светитељу, с нама,
Претпочни нам велико торжаство, —
Достојно Ти помена, и моли
Христа Бога, а за наше душе!

О, какво дивотно је чудо!
Како да те назовемо? ... Да ли
Праведником, кад удиљ на земљи
Заповеди чувао си Божје?
Или ћемо *страдаоцем*, кад се
Неправедно одсекла Ти глава?
И овако и онако Ти си
Угодно Господу и Богу;
И с' анђели насеља имадеш,
Ког лепота не да се изрећи,
У које Те примио, Лазаре,
Као часног мученика Христос!

Ко да Тебе не прослави, бодрог
Делаоца заповеди Божјих?
Или ко да не похвали Твоје
Узорито, најкрасније жиће?!
Јер си — као трудољубна пчела —
Многоцветне сабрао врлине.
Тражио си: задобити славу
Оног света, земаљску си њоме
Измен'о и оставио с тога.
Милостиво, добротворном руком,
Слепих око, а хромима нога,
Штап старости, — све си био свима!
Главу своју мученичким венцем
Окитио, украсио јеси,
Пред Христом си на небу сад горе,
Његовог се наслађујеш раја,

Па моли Га, нови нам Лазаре,
Молимо Те, да по Твојем труду

Векујемо у тишини, миру
И да наше избаве се душе!

Ив. М. Поповић.

ЛИСАНИЈА, ЧЕТВЕРОВЛАСНИК У АВИЛИНИ, као један из савременика Христових.

(Свршетак)

ви закључци налазе потврде и у другом натпису, чији одломци су у разна времена нађени у Балбеку, но који, ни данас на жалост нису потпуни. Покок је у половини прошлог столећа обнародовао само два фрагмента. Године 1823. Италијанац Броки нашао је трећи одломак, с кога је снимио и копију,¹ не сумњајући ни најмање, да тај одломак као и остала два, припада оном истом натпису, што га је нашао Покок. У осталом, те копије нису биле сасвим тачне. Године 1837. издао је Патризија коментар на еванђеља, у коме је учени Рило први тачно изнео тај натпис.² Међутим, 1851. год. де-Солеи, члан француског института, први је признао важност тога натписа, о коме дотле није нико ни сумњао. Изучавајући тај натпис у самом Балбеку, нашао је он и четврти и уверио се, да се у њему спомиње Зиодор и Лисанија.³ Од то доба бавили се изучавањем тога натписа Џон Хог⁴ и Ренан.⁵

Натпис тај састоји се из два реда. И овде ћемо изнети што се сачувало, са дометцима који произилазе из самог текста:

...θυγάτηρ Ζηνοδόρου Λυσ(ανίου) τετραράχου καὶ
Λυσ(ανία)...

...(καὶ τοῖς υἱοῖς μ(νήμη)ς χάρις (εὐσεβῶς) ἀνέθηκεν.

...кћи Зиодору (сину Лисанија ч) тетровласника
и Лис(анија)...

...(и његовим) синовима за спомен (у страхопоштовању) подигла....

Смисао тога натписа је тај, што је нека жена,

¹ Brocchi, Giornale delle osservazioni fatte ne' viaggi in Egitto nella Siria e nella Nubia, Bassano, 1842. t. III. p. 173.

² Patrizi, De Evangeliiis, 3 in — 4°, Fribourg en Brisgau, 1853, t. III, p. 435.

³ F. de Sauley, Voyage autour de la mer Morte, 2 in — 8°, Paris, 1853., t. II., p. 613—615. и pl. LIII.

⁴ Hogg, On the supposed Scriptural names of Baalbec, or the Syrian Heliopolis and on the chief Heliopolitan Inscriptions, Transactions of the R. Society of Literature, 2-e série, 1863., t. III., p. 274—278.

⁵ Renan, Mémoires de l' Academie des Inscriptions, 1867., part. II., p. 70—79.

чије се име не зна, но која је била кћи личности непотпунога имена, „подигла споменик: 1) Зиодору сину Лисанија четверовласника; 2) другој личности, чије се име почињало са Лис и било, по свој прилици Лисанија, а тако и његовој деци; 3) трећој личности која је тако исто могла носити и име Лисаније и њезиној деци“.⁶

Име Лисанија се на жалост показује непотпуно, али из првог и другог натписа, држимо да се јасно може видети, да је име Лисанија заиста постојало. Отуда се изводи закључак, да су после Зиодора били Лисанији авилински, о чему ми позитивно знамо из првог приведеног натписа, а последњи натпис служи као потврда првог. По свима знацима судећи натпис тај био је стављен на породичној гробници Лисанија, и на том натпису спомиње се изрично Лисанија, о коме говори св. Лука, пошто четверовласништво, које је водило своје порекло од „малог цара“, није постојало при крају царевања Тиверијева,⁷ и пошто Лисанији, о којима је овде реч, долазе одмах после Зиодора.

Из целог овде изложеног, користећи се исказом таког писца, као што је Ренан, даје се закључити, да је Ренан имао доста храбрости да увиди велику погрешку свог „драгог учитеља“: „Допуштајући, да је породица Лисанијева, сина Птоломејева, заиста постојала, ми можемо лако да појмимо израз — тетрархија или царство Лисанија, којим се користи Јосиф Флавије. Лисанија, син Птоломејев, владао је тек пет или шест година. Било би чудновато, да се до 52 год. т. ј. преко 86 година после његове смрти онај предео звао његовим именом, кад неби његова породица и даље владала. Осим тога, као

⁶ Renan, Memoires de l' Academie des Inscriptions, 1867. part. II, p. 78. Натпис овај није исправно саопштен у Corpus inscriptionum graecorum, t. III., n° 4523., p. 240.

⁷ Кад је 37. год. после Хр. Калигула ступио на престо, предао је четверовласништво Лисанијево Проду Агрипи I. Види Ј. Флавија, Ant. XVIII, VI., 10; ср. XIX, V., Bell. jud., II., XI., 5.

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

што је умесно приметно Валон,⁸ Авила није била саставни део владе Лисанија, сина Птоломејева. Да би Авила могла служити Ј. Флавију као синоним четворовласништва Лисанијева, нужно би било, да је тај град сачињавао саставни део, и престоницу четворовласништва Лисанијева.⁹ Према томе, тврдња св. Луке, односно битисања четворовласника Лисаније, који је владао над Авилном, а не над Итуријом и Трахонитском, око 28 године наше ере, показује се као истинит.¹⁰

⁸ De la croyance due à l'Évangile, p. 401 и даље.

⁹ Kneucker, у Шенкловом библијском речнику, t. I, p. 28; Wieseler, у Herzog Real-Encyclopädie, 2-e édit t. I., 1877. p. 88.

¹⁰ Renan, Mémoires de l'Académie des Inscriptions, 1867., part. II, p. 80. — Ев. Лука говори, у III, 1, да је Иту-

Приведен натпис, на тај начин, решио је питање о два Лисанија, т. ј. о сину Птоломејевом, о коме говори Ј. Флавије, и о ономе који је био четворовласник Авилински за време владе Тиверијева, о коме говори св. Лука. До пре кратког времена, хришћански апологети, нису били у стању да растумаче историјске тешкоће друкчије, доли постављањем хипотеза. Сада пак, благодарећи прогресу у истраживању старих натписа, нема тих тешкоћа, и злурадо смејање и неверовање немачко, које је бацало сумњу на штету историјске тачности еванђелске, служи само њима на поругу.

ријом и Трахонитском владао четворовласник Филип, брат, Проаа четворовласника у Газијеи.

По руском.

Милан С.

Допуне чланку: Древност употребљавања и симболичко значење спољашњих знакова и радња при молитви.¹⁾

9. *Благосиљање свештенога лица.* — У хришћанском богослужењу већ од првих његових вијекова постојао је обичај, примати благослов од свештенога лица. О тој свештеној радњи налазимо многа свједочанства у списима св. отаца и црквених учитеља (Ап. Уст. VIII. књ., 16. гл.; Тертул. De corona militis; Василије Велики у 91. прав.; Кирил Јерусалимски 13. огл. поуч.); те није било ни једне друге свештене радње, а да се није с њоме спајало и благосиљање. — Благосиљање то звало се „именословним“ с тога, што се прети руке, којом се благосиља, сложе тако, да приказују главна слова имена Исуса Христа (Ј. С., Х. С.). Свештеник благосиља једном, десном, руком, а архијереј, као слика Исуса Христа, који има изобилно благодати, обадвема рукама (Лука 24, 50). Св. Јован Златоусти даје „именословном“ благосиљању оваково значење: „Када вас благосиљамо ми, онда као да вас благосиља сам Бог, јер не благосиља човјек, него сам Бог руком и језиком онога“ (тумач. II. посл. Коринћ.), то јест, благослов је знак жеље онога, који благосиља, да би Бог, у име Кога он благосиља, испослао милост и дар свој људима, или осветио кроз његов благослов ствари, које благосиља.

Благосиљање појавило се заједно с рели-

гијом, и постојало је како у патријархалном, тако исто и касније у „подзаконском“ периоду и имало је велики значај како у старозавјетном, тако и у новозавјетном богослужењу. У патријархалном су периоду старији у роду благосиљали млађе, оцеви дјецу, и т. д. Ноје на пр. благословио је Сима и Јафета (Быт. 9, 25.), Мелхиседек Аврама (Jbid. 14., 18.; cf. Јевр. 7, 1.) Исак Јакова (Jbid. 27, 28.). Јаков своје синове (Jbid. 49, 28.), а Мојсије пред смрт своју благословио је народ израиљски (Втор. 33.) По Мојсијевом закону у старозавјетном богослужењу, свршавало се дневно богослужење благословом, а чинило се то на основу Божје заповијести. (Числ. 17., 23.—24.)

Значење тога старог обичаја било је исто, као и у хришћанском богослужењу, само се старо благосиљање разликовало од хришћанскога по своме облику. У старозавјетном је богослужењу облик благослова био овакав: на главу онога, који се благосиљао, полагање се у накрет руке, и по заповијести, коју је Бог дао Арону, спајало се благосиљање са трикратним призивањем имена Божјега. У књизи Числњ говори се: „да благословитњ тѡ Господњ, њ сохранитњ тѡ: да просвѣтитњ Господњ лице своњ на тѡ њ помилѡетњ тѡ, да воздвигнетњ Господњ лице своњ на тѡ њ дастњ

¹⁾ Види 8., 9., 10. и 11. број „Српскога Сиона“ од ове године.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

ти инок“ (6., 23.—27.) Хришћанска црква при благосиљању употребљава ове ријечи: *клас-гословеніе Господне* (Пс. 128, 8.) *на касъ, тогѡв благодатию њ челѡвѣколюбіемъ, всегда, нынѣ њ присно њ во вѣки вѣкѡвъ* (Лит. Златоуст. по заамвоној молитви). —

У хришћанској цркви употребљава се овакав облик благосиљања: Онај, који благосиља, као замјеник Христов, да би приказао име његово, испружи кажипрст, приказујући њиме слово Ј, а средњи прет мало пригне, да добије облик слова С, а да би приказао претима и слова имена ХС — Христос, слаже их овако: палац положи у накрет преко претењака, да изгледа као слово Х, а мали прст прегрива на форму слова С. И на тај начин благосиља свештеник у име Исуса Христа. — Архијерејски је благослов трикиријем и дикиријем особит начин благосиљања, али и он садржи у себи исте мисли, које и благосиљање у опште. (Новая Скрижалъ II. дио 7. гл.)

О хришћанском благосиљању, као симболичкој радњи, коју могу свршавати само свештеници, а не сви људи. — као што тврде руски расколници — говори историја, да хришћанско благосиљање није исто што и крени знак, ради кога слажемо слично прете десне руке, и, ево, шта о томе пише Василије Велики у 2. правилу: свештеник, ако ступи у неправилан брак . . . не смије благосиљати ни „всенародно“, ни појединце, јер је благосиљање освештавање . . . Па се иста мисао налази и код св. Јована Златоустог (бесједа 54. на Мат. јеванђеље), а то је потврдио и VI. васељенски сабор, давши право благосиљања само свештеницима.

О слагању прстију за „именословни“ благослов, налазимо свједочанства код Германа, цариградекога патријарха (715—740.) који, говорећи о архијерејском благосиљању, износи мисао, да се у слагању прстију при благосиљању изражава опште убјеђење о крају свијета, који ће бити хиљаду година послје рођења Христова, 6500. године.²) — Како се то могу сложити прети, да би се у тој комбинацији огледале цифре 6000, тога нам не разјашњава Герман. Но потанкости о томе сачувао нам је западни писац Беда. У Гоаровом

Евхологиону нацртан је Герман, како руком благосиља. Ту су прсти сложени именовљиво, и то нам је доказ, да се већ у VII. и VIII. вијеку именовљиво слагали прети при благосиљању.

Од VII. па све до XVII. вијека немамо о томе предмету јасних и тачних свједочанстава. У XVII. вијеку говори Лав Алатије, учени археолог, о слагању прстију овако: „Грци и Латини цртају при богослужењу крст с пет прстију, али се међу собом разликују тиме, што Латини испруже све прсте, а Грци само средњи и мали прст, и не испруже их једнако, него кажипрст пруже да стоји равно, велики мало угну, а палац положи на нокат кажипрста, кога према длану савију. Један ми је Грк разјаснио, да тако сложени прсти представљају скраћено написано име Спаситељево Ј.С. — Х.С. — Ово се потоње свједочанство тиче источне цркве.

Како се у руској цркви слагали прети за благосиљање, и да ли је благосиљање било засебна симболичка радња, која се разликовала од кренога знака, на та нам питања одговара ово свједочанство из Четъ-минеја, које је у XV. вијеку написа митрополит Макарије, председник стоголагога сабора. Ту је написано: „Фотије, митрополит московски, обилазећи почетком XV. стољећа московске манастире, дође и у Симонову обитељ. Прегледавши цркву и ћелије, прегледаше и економска стања и зађе чак и у кухињу. Ту видје једнога младога инока гдје спава. Митрополитови се пратиоци пожуре, да га пробуде, но митрополит им не даде, већ пророчки рече: „Овај ће инок бити велики светитељ у руској цркви“. Тај инок био је Јона, каснији митрополит московски и цијеле Русије. А како је могао митрополит Фотије тако што прорећи? Он је видио, да инок држи у сну над својом главом руку смотану тако, као да с њоме благосиља.“ — Одатле се да закључити, да се у Русији при митрополиту Фотију, почетком XV. вијека друкчије слагали прети за крени знак, а друкчије за благосиљање. Иначе би биљешка, у Четъ-минеју о Јони, била неумјесна. — И та нам биљешка потврђује мисао, да се у Русији при разним симболичким радњама прети разво слагали, и да су „именословно“ благосиљати могли само свештенослужитељи.

² Ова је мисао била општа и стара. — Њу налазимо већ и код Иполита и Кирила Јерусалимскога.

КЊИЖЕВНЕ ОЦЕНЕ И ПРИКАЗИ.

Примили смо: „*Пети извештај о православно српском богословском училишту у Ср. Карловцима. Школска година 1893—94. Саставио прото-презвитер Јован Вучковић, проф. богословије и пр. ректор богословског училишта. Нови Сад. Српска манастирска штампарија. 1894.*“

Прочитали смо га, и одмах велимо, да нас је задовољно.

На уводном месту извештаја, штампан је чланак, који спомиње културну славу стогодишњице наше богословије, која је требала бити прослављена ове године у Карловцима; и који чланак набраја узроке и разлоге, са којих је та прослава одложена до године, а који су разлози сасвим умесни.

Ради ствари, о којој се у томе чланку говори, и ради интереса, којег ће читалац у њему наћи; а јер ће „извештај“ ући тек у ужи круг нашега народа, на и самог свештенства, доносимо тај чланак у целости његовој. Гласи:

1. фебруар 1794. — 1. фебруар 1894.

Јубилејска година стогодишњице православног српског богословског училишта карловачког навршила се и оно је ступило у 101. годину живота.

У четвртом извјештају, који је концем лањске школске године о овоме училишту јавности предан, казано је било, да се за припремање свечане прославе стогодишњице овога училишта, а уједно и српске велике гимназије карловачке и овдашњег „благодјјанија“ саставио одбор, који је свој посао започео скупљањем прилога за видљив знак благодарности српскога народа великим добротворима, заснивачима и оснивачима овијех завода. До конца лањске школске године скупио је одбор у ту сврху преко 3000 форината прилога, и о томе је у томе извјештају било споменуто.

Предајући јавности споменути четврти извјештај, надала се управа овога училишта, да ће у овоме петом извјештају моћи, на овом мјесту, забиљежити ријеч спомена на ту нашу српску културну славу. Мислило се, да ће се у току ове школске године та свечана прослава троструке стогодишњице моћи спремити и прославити. Но то се није учинило. — Не да се није могло, него се помишљало на то, да свечаност буде што сјајнија и потпунија, зато је прослава и одложена до нове школске године.

У Карловцима подижу се нови двори српском патријарху, који ничу из мисли великога нашег митрополита *Стефана плем. Стратимировића*, и расту новцем његовога фонда. Па како ће се прослава стогодишњице богословије, гимназије и „благодјјанија“ савијати поглавито око заслужнога имена тог нашег добротвора, то је ваљда праведно и оправдано било, да се причека, да се доврше и нови двори српског патријарха, и четврти тај споменик митрополита *Стефана плем. Стратимировића*. На тај начин постаће цијела прослава потпунијом.

Осим овога одбор је мислио да са прославом треба причекати и због тога, што врховни поглавар богословије, гимназије и „благодјјанија“, садањи свети патријарх Георгије, не би у тој прослави могао данас учествовати онако како би приличило, јер су тијесне просторије у којима он данас по нужди станује, те је у њима тешко већи број угледнијих гостију примити, а и подврити. Тјескобе те нестаће, кад буду нови двори готови. Прослава ће тада моћи бити сјајнија.

Одлажући саму прославу до тога времена, одбор је у течају ове школске године ограничио радњу своју онет на скупљање прилога. У лањском извјештају објављено је, да је концем прошле школске године било скупљено нешто преко три хиљаде форината. Сада пак износи свота скупљених прилога преко пет хиљада форината, као што ће се видјети из исказа, који се штампашу у „Српском Сиону“. Није то незнатна свота за наше прилике, но одбор се нада да ће она још порасти, јер још има ђака карловачке богословије и гимназије, још их има који су само кроз „благодјјаније“ постали у свијету виђени, има још отаца онијех људи, који су у овим заводима учили, има још у народу нашем људи, који би се могли осјећати дужнима, да бар и најмањи прилог учине и дуг свој одуже.

Извјештај овај доћи ће најприје у руке нашем свештенству, на посе окружним протопрезвитерима и манастирским управама, а с њиме сво им и молбе одборове, да изволе учинити што још учињено није. Не морају прилози бити у форинатама. Нека буду у сексерима и крајцарама, а нека је само воље у онијех који их купе и нека се нађе неко, ко ће се за купљење заузимати.

Одбор је разаслао штампане спискове многим

WWW.UNILIB.BG
У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А
Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

свештеницима, учитељима и познатијим људима и замолио их је, да се потруде око скупљања прилога. Од многијех није још добио никаква гласа, а нада се да ће га добити.

Нада се, јер вјерује, да српски народ зна цијенити заслуге својих просвјетних добротвора.

*

После овога чланка отпочиње сам „извештај“ о богословском училишту.

Врховна училишна власт је: св. *Архијерејски Синод*; а врховни надзорник *Његова Светост, Преузвишени Господин Георгије Бранковић, српски Патријарх*.

Привремени ректор је: протопрезвитер *Јован Вучковић*, редовни професор богословије, члан испитне комисије за стечајне испите у архијерејској карловачкој, члан „Матице Српске“.

Наставнички збор.

1. Протосинђел *Герасим Петровић*, редовни професор, настојатељ манастира Грабовца у будимској дијецези (од 11. апр. 1892. на допусту).

2. Протопрезвитер *Јован Вучковић* (као горе), предавао: увод у богословље и пастиреко богословље.

3. Протосинђел *Митрофан Шевић*, редовни професор, члан „М. Српске“; предавао: догматичко, морално, полемичко богословље и катихетику.

4. *Милутин Јакшић*, привремени професор, члан „Матице Српске“; предавао: општу историју црквену, историју српске цркве и црквено право.

5. Јеромонах *Иларион Беремски*, кандидат московске духовне академије, привремени професор, члан „Матице Српске“; предавао: увод у св. писмо, тумачење св. писма и педагогику, а у другом полугодишту и руски језик као необвезан предмет.

6. Презвитер *Јован Живковић*, привремени професор, члан „Матице Српске“; предавао: омилитику, литургику и црквено појање са пра-

7. *Јован Живановић*, гимназијски професор, дописни члан кр. српске академије, члан књижевног одељења „Матице Српске“, почасни и редовни члан српског пољопривредног друштва, дописни члан хрватско-славонског пчеларског друштва, помоћни учитељ у овом училишту; предавао: црквено-словенски језик и пчеларство.

8. *Василије Вујић*, гимназијски професор, члан књижевног одељења „Матице Српске“, помоћни учитељ у овом училишту, предавао: грчки језик.

9. *Василије Максимовић*, доктор цјелокуп. лијечништва, други градски физик, лијечник за питомце богосл. учил., предавао: дијететику.

(Свршиће се).

ЛИСТАК.

БЕЛЕШКЕ.

— (Гласање о грађанскоме браку у горњој кући). Против законске основе о обвезном грађанскоме браку, у седници горње куће од 9. (21.) јуна о. г., гласаше од Срба, чланова горње куће: *Његова Светост, Патријарх Георгије Бранковић; Високопреосв. Господа Епископи: Нектарије Димитријевић, вршачки; Мирон Николић, пакрачки; Никанор Поповић, темишварски; Герман Опачић, новосадско-бачки; и г. Ника Михајловић, умировљени судија кр. курије.*

Законска основа о грађанскоме браку примљена је са „својом“ већином од 4 гласа са малом и незнатном изменом и у специјалној расправи.

Влада се жури, да и остале предлоге своје

о црквеним реформама изнесе пред угарске парламенте. Тако и треба. Хиљадугодишњицу свога хришћанства наша ће домовина, зар, најдостојније прославити, декорисана црквеним тим реформама, са — што више Јевреја и безверника.

Јеврејство и безверништво ће на тој прослави, зар, испевати најкраснију и најмелодичнију химну, ал уз пратњу тужних акорада сузних жица душевне харфе понижених хришћана, пониженог хришћанства у земљи Угарској. . . .

— (Високопреосв. Г. Михаило Грујић) епископ горњокарловачки, није приспео на гласање, у горњој кући, о обвезном грађанскоме браку, јер је тек 11. (23.) јуна стигао у Пешту; дакле — после гласања.

То задоцњење високопреосв. г. епископа Михаила изазвало је у нашем јавном мњењу велики одијум и тешку осуду.

Са своје стране имамо рећи, за сада, ово:

Недолазак виспреосв. г. епископа Михаила Грујића, на гласање о грађанскоме браку, немила је појава, за цркву нашу не утешна. Поступак тај вређа нам осећај љубави и потреса осећај дужности према цркви. *На реду би било, да сам високопреосв. г. епископ горњокарловачки у тој ствари узме — реч.*

— (Испит зрелости на карловачкој гимназији) положише ове године од њих 26, *петорица са одликом*, и то: Кујачић Јован са Грахова, Симоновић Петар из Ирига, Јовановић Милivoј из Врањева, Будисављевић Милан из Коренице и Соларић Павле из Катинаца. — Двојица имају да понове испит из математике, после два месеца.

— (Испит зрелости на српској великој гимназији новосадској) одржан је 10. и 11. јуна о. г. Испит су положили њих шеснаесторица, од којих су *четворица са одликовањем*, и то: Станко Аранички из Ердевика, Лазар Марковић из Чуруга, Милисав Путник из Руме, и Душан Шпирта из Ковиља. — Четворица су положили испит са добрим успехом, а осморица су проглашени за зреле.

— (Дар српској црквеној општини у Грачацу). Српска православна црквена општина у Грачацу, у горњо-карловачкој епархији, добила је из крајишке инвестиционалне закладе припомоћ од 500 ф. а. вр. за подмирење грађевног трошка око оправке њезиног парохијалног дома у Грачацу.

II. Исказ скупљених прилога за споменик митрополиту Стефану Стратимировићу.

Ириг: Прва задруга за помагање и штедњу 20 ф. — Прота Васа Николајевић (скупљач) 5 ф. — Сава Попадић, парох, Нерадин 5 ф. — Дамјан Стојишић 1 ф. — Алекса Манђукић 1 ф. — Милан Лукић 1 ф. — Ђока Босилковић 1 ф. — Јован Грујић 1 ф. — **Свега 35 ф.**

Будимпешта: Самуил Маширевић, дворски савјетник 30 ф. — **Свега 30 ф.**

Сент-Андрија: Јован Игњатовић 2 ф. — Стеван Малаћ 1 ф. — Удова Петра Пишкерковића 50 новчића. — Паулина Софрић 50 новч. — Удова Ана Исаковић 50 н. — Георгије Бешлић 50 н. — Васа Димшић 2 ф. — Марија Лебедева 50 н. — Паулина Бобић 1 ф. — Васа Милутиновић 1 ф. — Milessa 50 н. — Јован Петровић 50 н. — А. Сава 50 н. — Алекса Рајковић 50 н. — Милица Софрић 50 н. — Удова Анђела Раделић 2 ф. — Љубомир Хушвик 1 ф. — Александар Стања 50 н. — Јован Милошевић 50 н. — Димитрије Перишић 50 н.

— Петар Берић учитељ (скупљач) 50 н. — **Свега 17 ф.**

Котор: Високопреосв. Господин др. Герасим Петровић, епископ 12 ф. — **Свега 12 ф.**

Пакрац (списак епарх. конвентуарије): Илија Мућурлија, парох, Вел. Зденци 2 ф. — Милутин Булић, протопрезвитер сјеверински, парох Новосељански 5 ф. — Гавро Мамула, учитељ, Новосељани 50 н. — Црквена општина Новосељани 4 ф. 50 н. — Нићифор Грубић, јеромонах, администр. Миклеушки 1 ф. — Добрин Н. Тимотеј, учитељ Миклеушки 1 ф. — Јово Симић, учитељ, Пашијан 1 ф. — Цркв. општина Пашијан 2 ф. — Михаило Грбић, парох, Пашијан 1 ф. — Даница Грбић, Пашијан 1 ф. — Матија Михатовић, опћ. начелник Гарешница 1 ф. — Феликс Баско, опћ. биљезник, Гарешница 1 ф. — Мијат Кланчек, опћ. благајник, Гарешница 1 ф. — Михаил Јуришић, парох, Вел. Грђевац 1 ф. — Душан Јуришић, петошколац, Вел. Грђевац 50 н. — Урош Јуришић, финанси. стражар, Вел. Грђевац 50 н. — Јован Марковић, парох, Грубишно поље 1 ф. — Н. Н. Грубишно поље 30 н. — Л. Прерадовић, сељак, Грубишно поље 10 н. — Ђуро Ђурђевић, Питомача 2 ф. — Андрија Басарић, админ. парох, М. Трешњевица 2 ф. — Мојсеј Деспотовић, Риљачка 10 н. — Дамјан Деспотовић, Риљачка 10 н. — Петар Пурић, Риљачка 10 н. — Стефан Гроканић, Риљачка 10 н. — Стојан Угљешиновић, Вел. Трешњевица 1 ф. — Андрија Брковић, Мала Трешњевица 30 н. — Миле Редић, Мала Трешњевица 30 н. — Данило Преспљанин, парох, Беденик 1 ф. — Марко Липчић, парох, Сјеверин 1 ф. — Јосиф Шкрбина, Сјеверин 50 н. — Никола Рајчевић Сјеверин 30 н. — Никола Седрамац 50 н. — Саво Келебуда, Сјеверин 30 н. — Адам Млађан 30 н. — Петар Берић, учитељ, Сјеверин 50 н. — Никола Келебуда Сјеверин 30 н. — Теодосије Марковић, парох Даровар 1 ф. — Марија Марковић, учитељица Даровар 1 ф. — Фрањо Раубер, опћ. начелник, Бјела 1 ф. — Јосиф Халада, кр. кот. ветеринар, Даровар 1 ф. — Божо Глодић, одборник 1 ф. — Јосиф Ковачевић, одборник 50 н. — Милош Комленић, одборник 20 н. — Јосиф Ачић, игуман и парох у Бјелој 2 ф. — Лука Поповић, парох, Кушоње 5 ф. — Владо Зорац 2 ф. — Јосиф Болтек, опћ. биљезник, Драговић 2 ф. — Ј. Б. 20 н. — К. Н. 1 ф. — Јован В. Марковић, Пакрац 2 ф. — Мартин Драголић 1 ф. — Јован Борота, кр. финанси. перовођа 2 ф. — Јосиф Ачић, игуман, Ман. Пакрац 2 ф. — Јован Бузарић, парох, Градиште 2 ф. — Милан Мушкиња, учитељ 60 н. — Проко Петровић, земљедјелац 30 н. — Макрена Вуколић 10 н. — Станко Миљивојевић, земљедјелац 1 ф. — Аћим Зарић, земљедјелац 1 ф. — Милка Станковић 10 н. — Божо Глумац 1 ф. — Ђуро Станковић 20 н. — Јово Максић 20 н. — Станко Степановић 50 н. — Петар Милинковић 50 н. — Др. Пера Јовановић, кр. кот. лијечник, Пакрац 2 ф. — Анатолије Јанковић, архимандрит 2 ф. — Јован Штековић, прота беловарски 5 ф. — Јован Димић, парох српско-капелски 3 ф. — Аксентије Грубач, парох плав-

шпачки 3 ф. — Доситеј Кутузов, јеромонах 1 ф. — Гаврило Шапић, учитељ 1 ф. — Милош Ковачевић, финанси. пригледник 50 н. — На једном збору

скупиено од народа 1 ф. 95 н. — Милан Стојановић, оружник 1 ф. — Свега 89 фор. 95 н. (Наставиће се.)

ОГЛАСИ.

СТЕЧАЈ. 75 2—3

Бр. 37 ex 1894.

Овим се расписује стечај на место *учитеља* у српској вероисповедној школи са четири разреда у *Црној Бари* (Feketeto, Torontal megye, пошта Török Kanizsa).

Плата је следећа: 300 фор. у готовом новцу, које учитељ месечно у напред прима; стан у парави са вртом, један црквени врт у име перовођства; огрев (сламе колико треба), од погребца гди позван буде 1 фор.

Дужност је учитељева школском уредбом прописане предмете у школи предавати, повторну школу држати, децу црквеном појању обучавати, у седницама перо водити и у светој цркви десну певницу држати.

Молбенице имају се најдаље до 20. јунија о. г. м. школ. одбору поднети, а избор учитеља је на Петров-дан. Знање мађарског језика се захтева.

Из седнице црквено-школског одбора држане у *Црној Бари*, 5. маја 1894. г.

Председник одбора
Миливој Стојков.

СТЕЧАЈ. 72 2—3

Расписује се стечај за *учитеља на српској народној вероисповедној школи у Силбашу* (Бачка).

Учитељ прима у име плате, од политичне општине: 140 фор.; за држање пофторне школе 20 фор.; за 3 хвата сламе 18 фор.; 10.248 хектолитара жита и 3^о тврдых дрва.

Од црквене општине учитељ ужива 17 ланаца и 752^о добре ораће земље (сваки ланац 2000^о); као перовођа добија 40 фор. и 20 фор. додаток награди за држање пофторне школе; стан од 2 собе, кујне, коморе и подрума; шталу са шупом и врт. Од погребца где позван буде добија 1 фор.

Порез на земљу и половину еквивалента плаћа учитељ. Учитељ је обвезан, поред уредбом за српско-народне школе исказаних дужности, још сваке недеље и празника, а за време ускршњег поста сваки дан, у цркви појати.

Првенство има учитељ ожењен испитаном учитељицом, пошто ће у току ове године и за учитељицу стечај бити расписан.

Молбенице ваља до 1. јула о. г. упутити месном школском Одбору.

Из седнице м. школ. Одбора у *Силбашу* од 30. маја 1894.

Теодор Јуришић, Тодор В. Поповић,
приврем. перовођа. председник м. школ. Одбора.

ДРАЖБЕНИ ОГЛАС. 76 2—2

Услед закључка црквене скупштинске седнице од 24. фебр. (8. марта) 1894 и на основу одобрења славног архидијецезалног административног одбора од 3. (15.) маја о. г. А. О. бр. 270/195 расписује се дражба на мањак ради оправлања целе старе цркве деспотске св. Луке без тороња у *Кутинову*.

По прорачуну износи:

А. Зидарска и тежачка радња	1419 ф. 78 н.
Б. Тесарска радња	671 ф. 43 н.
В. Друге радње и добаве	587 ф. — н.
Г. Непревиђени трошкови	321 ф. 79 н.
	<hr/>
	3000 ф. — н.

1.) Дражба држаће се дне 19. Јуна (1. Јула) 1894 у 10 сати до подне.

2.) Дражбовање се усменим понудама на сву радњу; дражбоватељ је дужан од споменуте своте 10% у име јамчевине председништву положити.

3.) Општина задржава себи право поверења према подузимацу.

4.) Јамчевина ће се повратити после колаудације.

5. Ближи услови и нацрти могу се видети до дана дражбе код председништва ове црквене општине.

У *Кутинову*, 21. маја (2. јуна) 1894.

Јов. Чорданић Јов. Петковић
перовођа. парох и пред. црк.

ОГЛАС. 77 2—2

Црквена општина у *Мартинци* (котар Митровица) намерава предузети *оправке* и то: *чишћење иконостаса* са нужним поправкама у сликарском, позлатарском и дрворезачком послу. Исто тако и *бојадисање* певница, столова, прозора и врата са нужном позлатом и столарским послом.

Рефлектантима могу одмах доћи, предмете за поправку прегледати, и свој прорачун овој црквеној општини, до 10. јула 1894 по новом календару ради даљег уредовања поднети.

У *Мартинци*, 8. (20.) јуна 1894.

Председништво црквене општине.

СТЕЧАЈ. 71 2—3

Услед налога сл. епарх. шк. одбора у Темишвару од 16. (28.) дец. 1893. ЕШО. 428. ex 1893. ради сталног попуњења *учитељског места* на срп. вероисповедној школи у *Торни* (Чинадека жупанија) овим се отвара стечај.

Плата је учитељу 300 фор. годишње; коју ће месечно у напред примати; три хвата тврдих дрва за себе и школу; за *паушал и перовођство* 10 фор., са станом од једне собе, кујне и лепог спајза, шталом и вртом.

Учитељ ће дужан бити законом прописане школске предмете у школи предавати, за десном певници појати и децу у црквеном појању обучавати.

Компетовати могу само они, који су сомборску пренарандију свршили а испит из мађарског језика положити.

Молбенице са нужним сведоџбама ваља на српску црквену општину у Торни упутити.

Рок стечају траје до Петрова дана 29. јуна по ст. кал.

Из седнице црквене општине држане 9. (21.) фебруара 1894. год. у *у Торни*.

Председништво:

Исидор Михајловић,
админ. парохије.

СТЕЧАЈ. 69 3—3

Овим се расписује стечај на ново установљено место *учитеља* I. и II. разреда муш. школе у *Срт. Кларији*.

Са овим местом скопчана је плата од 350 ф. а. вр., коју плату изабрани учитељ у напред прима, 2 хвата дрва, слободан стан од 2 собе, кујне, спајза, подрума, шуне, пространа авлија с $\frac{1}{4}$ лаца баште, сламе по потреби.

Изабрани учитељ дужан је, на основу наставног плана одређене предмете ученицима предавати и у цркви леву певницу држати.

Од компетентата изискује се, да су Срби прав. вере, оспособљени учитељи у Сомборској учит. школи и да су у мађ. језику потпуно вични.

Само оспособљени учитељи, који желе ово место заузети, имају своје молбенице, са нужним сведоџбама потписаној општини до 20. јула о. г. поднети; који се лично представи узима се у обзир.

Приметити је, да ће изабрани учитељ 1. септембра звање заузети.

Из седнице цркв. шк. скупштине, држане у *Срт. Кларији* (Zsombolya) 12. априла 1894. године.

Срп. пр. општина.

Камилавке. 25 14—20

За г. г. мирско свештенство, а по одлуци и благослову српског светог синода од 21. октобра 1893. год. од отворено плаве чоје и кадифе, 3-и рађујемо и то: од најфиније чоје и кадифе. Молимо г. г. протојереје и свештенике да нам се с поруџбином обрађају.

Земун, 16. фебруара 1894. год.

С поштовањем

Витомир Марковић и Павловић,
кројачи цркв. и свештен. одела и кројачи цркв. утвари.

СТЕЧАЈ. 74 2—3

Оставком г. Јована К. Борјановића и решењем сл. Епарх. школског Одбора Бачког од 2. (14) септ. 1893. год. бр. 201 — 145 ex 1893. остало је на срп. православним вероисповедним школама у *Ади* једно *учитељско место* празно, на које се овим стечај расписује.

Берива са тим местом скопчана јесу: 210 ф. у име редовне плате, коју учитељ у месечним оброчима из благајне сл. месне политичне општине редовно у напред прима; 100 фор. у име огрева, чишћења и писаћег прибора, које о новој години уједаред из исте благајне у напред прима; 5 фор. у име оправке полупаних прозора у школи из исте благајне; 16 ланаца (а 2.200□хвати) добре земље на коју учитељ порезу не плаћа; на исту земљу додељени принадак (компетенцију) од пошњака, на који учитељ сам порезу плаћа, односно сразмерну отштету за недостатак пошњака тог из благајне политичне општине и стан од 3 собе, кухиње, подрума, коморе, штале, шуне и пространо двориште са лепом баштом.

Изабраном учитељу спадаће у дужност: у разредима, које му шк. Одбор одредио буде, све шк. Уредбом прописане предмете предавати; у цркви једну певницу држати; шк. децу редовном црквеном цијању обучавати и са истом при богослужењу у цркви појати; школску децу најстаријих разреда осмогласном пјенију обучавати из чега ће при крају шк. године испит полагаати. Нотном појању вешти имаће првенство.

Молиоци који ово место получити желе, а који цркв. шк. општини појањем у цркви треба да се прикажу, имају своје ваљано снабдевене а оспособљењем из мађарског језика подкрепљене молбенице најдуже до св. Илије 20. јула (3. августа) о. г. Одбору овоме да доставе, кога ће дана и рок стечају истећи. —

Изабрани ће место своје наступити и редовну плату почети примати 1-вог септембра о. г.

Из седнице Школског Одбора држане у *Ади* 4. (16.) јуна 1894. год. бр. 8-ми.

Шк. Одбор.

СТЕЧАЈ. 78 1—3

На ерпекој основној школи у *Јасеновицу* на Сави упражњено је мјесто *учитеља*, на које се овим стечај расписује.

Плаћа је учитељска: 500 фор., стан у школи, шест хвата тврдих дрва и башча. Дужности су: обдржавање редовне и поновне школе, перовођство у сједницама, појање у цркви и подучавање омладине за обдржавање светосавских бесједа.

Рок стечају до 19. (31.) јула 1894.; молбенице управити школском одбору.

У *Јасеновицу* на Сави 13. (25.) јуна 1894.

Српски школски одбор.

ЛУДВИГ ТАУШ
позлатарски атеље за српску православну
црквену уметност
у Новом Саду, дунавска улица код „Златног крста“

Препоручујем се сл. црквеним општи-
нама за украшавање српских православних
цркава. Особито стављам на знање, да имам
са свим готова позлаћена и мраморисана
Владичина и матере Божије два Трона
које желим због места јефтино продати.

Даље имам на мом сложисту готових
рипида од месинга (галвански и жеженим
златом позлаћени), од кина и алпака сребра,
дрвених и од лима, **крстова** за часне тр-
пезе, **чирака** и **кандила** од разног ме-
тала, и **чирака** од дрвета, **полијелеја** од
стакла, дрвета и бронзе од 6—48 свећа,
икона на платну и лиму, и сваке врсте
рамова.

79 1—6

ТВОРНИЦА ВЕЛИКИХ САТОВА П. Ђ. ПАНТЕЛИЋА У ЗЕМУНУ.

НОВЕ ТОРОЊСКЕ САТОВЕ

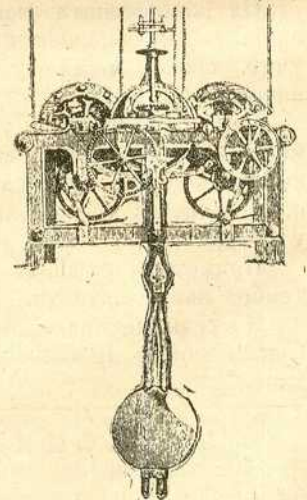
израђује за цркве, школе, магистрате
и све јавне зграде по најновијој кон-
струкцији (Drathseil & Stiftengang) и
умереној цени, прима старе на оправку
и реконструкцију.

Предрачуне шаље на захтевање
бесплатно.

*Сиромашнијим општинама даје на
општинску.*

63

5—15

„Српски Сион“ излази сваке недеље на целом табаку. Цена му је: За Аустро-Угарску, Босну и Хер-
цеговину на годину 4 фор., на по године 2 фор., а на четврт године 1 фор. За стране земље: на годину
5 фор. Из Србије прима претплату књижара В. Валожића у Београду. Поједини бројеви стају 10 новч.

Претплата, огласи, стечајеви и рекламације шаљу се Српској Манастирској Штампарји а остали рукописи
уредништву „Српског Сиона“ у Нови Сад. За огласе, објаве и стечајеви плаћа се 6 новч. од једног реда сит-
них слова, а за жиг сваки пут по 30 новч. — Неплаћена писма се не примају. — Рукописи се не враћају.

Издање и штампа: Српске Манастирске Штампарије у Новом Саду.

WWW.LIBRI.BS
УНИВЕРЗИТЕТСКА
БИБЛИОТЕКА